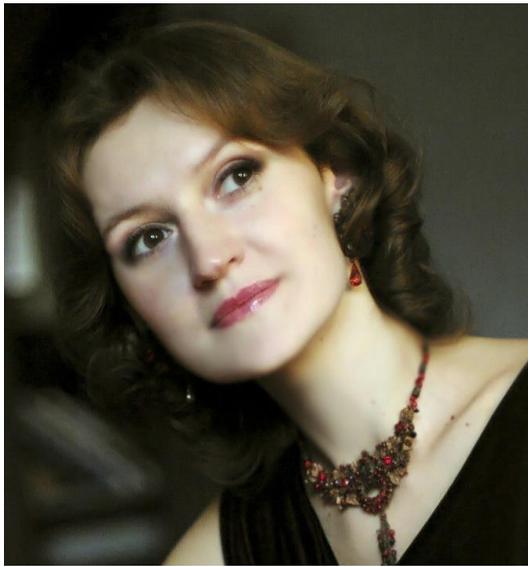

СИЛАБУС КУРСУ ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО КОСТЮМУ

Освітній ступінь «Бакалавр».
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Рік навчання: IV; Семестр: 7
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: **українська.**

Керівник курсу:

Маслова-Лисичкіна Ірина Анатоліївна –
викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Контактна інформація:

irinamlfest@gmail.com

Пререквізити освітнього компоненту: Режисура естради, Історія світової музики, Історія української музики, Історія української естради, Історія світової естради, Самоменеджмент, Народознавство, Індустрія дозвілля, Історія свят і обрядів, Режисура та постановка концертної програми, Сценічний імідж, Постановка сценічного номеру, Основи шоу-бізнесу, Сценічна майстерність

Постреквізити освітнього компоненту: Менеджмент соціокультурної діяльності, Спеціальний клас, Концертно-виконавська практика, Вокальна та інструментальна музика сучасних композиторів Київщини, Клас ансамблю, Підготовка сольної концертної програми, Музичний фольклор Київщини

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітніх програм «Спів (академічний, народний)»; «Музичне мистецтво естради», «Інструментальне виконавство за видами» вивчення освітнього компоненту «Історія українського костюму» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН)

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

Для ОП «Звукорежисура»:

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Історія українського костюму» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей

загальні компетенції (ЗК), спеціальні компетентності (СК):

Загальні та спеціальні компетентності, що формують результати навчання у процесі вивчення освітнього компоненту.

	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності ЗК	
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 5.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 15.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні компетентності (СК)	
СК 6.	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 12.	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Мета:

- надання та засвоєння студентами ґрунтовних знань з історії народного одягу, його оберегових, обрядових, ритуальних значень, символіки;
- застосування як всього комплексу, так і окремих елементів костюмів та вивчення різновидів сучасного сценічного українського костюма.

Завдання:

- формування у студентів як у громадян та фахівців зацікавленості та любові до національної спадщини, свідомого бажання вивчати народне мистецтво створення одягу та сценічного костюма (в цьому можуть допомогти світлини сімейних альбомів);
- знайомитися та вивчати витoki традиційного українського костюма, його багатотікову історію, що тісно пов'язана з процесами розвитку українського суспільства;
- орієнтуватися, відповідно до історико-етнографічних регіонів України, в широкому розмаїтті народного вбрання з його численними компонентами та прийомами оздоблення;
- зародження у студентів бажання дізнатися про історичне коріння свого народу та його культуру.

Практична спрямованість:

Вивчення навчального освітнього компоненту «Історія українського костюму» та введення в систему змістово-ціннісних значень і принципів формоутворення українського костюма, опанування ним як засобом створення художнього образу у виконавському вокальному, інструментальному мистецтві, формування професійного досвіду реконструкції історичного костюма. Музичне національне мистецтво є відображенням традицій народу, особливостей менталітету, свідомості та самосвідомості, зберігає народне коріння, етнічні традиції та посідає окреме місце як самостійне явище світової художньої культури. Знання історії українського костюму та застосування в практичній діяльності спрямована на розгляд питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
Модуль 1, IV курс, VII семестр			
Змістовний модуль 1.			
КОСТЮМ - ЧАСТИНА МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ НАРОДУ			
1	Тема 1.1. Вступ. Завдання та значення освітнього компоненту	6	опрацювання наукової та методичної літератури. записати тези доповіді «Костюм як культурний феномен»
2	Тема 1.2. Одяг як складова матеріальних та духовних цінностей українського народу. Функції одягу	8	опрацювання методичної та наукової літератури. реферат «Народно-сценічний костюм і національна культура народу»
3	Тема 1.3. Класифікація традиційного одягу українців	6	опрацювання методичної та наукової літератури. записати тези в опорний конспект

4	Тема 1.4. Одяг давніх слов'ян та часів Київської Русі	6	опрацювання методичної та наукової літератури. презентація за темою
5	Тема 1.5. Український одяг XIV - XVIII ст. Костюм запорізького козацтва.	6	опрацювання методичної та наукової літератури. записати тези в опорний конспект
6	Тема 1.6. Відмінність в костюмі Правобережної та Лівобережної України	6	опрацювання методичної та наукової літератури. записати тези в опорний конспект
Змістовний модуль № 2.			
КОМПЛЕКС УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО КОСТЮМА КІНЦЯ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ СТ.			
7	Тема 2.1. Матеріал та його роль у формуванні одягу. Різновиди комплексів костюма та їх компонентів: - натільний одяг - стегновий (поясний) - нагрудний одяг - плечовий та верхній одяг	6	Опрацювання методичної та наукової літератури. Практична робота презентація за темою
8	Тема 2.2. Елементи доповнень костюмів - пояси - взуття - головні убори прикраси та ін.	6	Опрацювання методичної та наукової літератури. Практична робота презентація за темою
Змістовний модуль № 3.			
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО КОСТЮМА			
9	Тема 3.1. Комплекс жіночого та чоловічого костюма Середнього Подніпров'я	5	опрацювання методичної та наукової літератури. реферат за темою
9	Тема 3.2. Комплекси народного костюма Поділля	5	Опрацювання методичної та наукової літератури. Практична робота презентація за темою
10	Тема 3.3. Особливості народного костюма Волинсько-Поліського регіону	5	Опрацювання методичної та наукової літератури. Практична робота презентація за темою
10	Тема 3.4. Народний костюм населення Слобожанщини та Полтавщини	5	Опрацювання методичної та наукової літератури. Практична робота презентація за темою
11	Тема 3.5. Народний костюм населення Карпат: гуцулів, покутян, бойків, буковинців, лемків, закарпатців.	6	опрацювання наукової та методичної літератури. записати тези доповіді за темою
11	Тема 3.6. Комплекс народного костюма населення Півдня України	6	Опрацювання методичної та наукової літератури. Практична робота презентація за темою
12	Семінарське заняття	8	Робота з науковими та методичними літературними джерелами за обраною темою семінарського заняття. Пошук та вивчення додаткової літератури

			Створити за обраною темою презентацію
	Разом за модулем 1.	90	

Самостійна робота

Організації самостійної роботи

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачем вищої освіти нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача вищої освіти до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Завдання самостійної роботи спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи студентів;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації;
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень.

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих студенти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів вищої освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів вищої освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою освітнього компоненту.

Теми семінарського заняття:

1. Особливості національного костюму.

- Традиційний український одяг: характерні риси та різновиди.
- Українські вишиванки – віддзеркалення душі української нації.
- Традиційний український одяг: характерні риси та різновиди.
- Особливості оздоблення одягу різних регіонів України.

Література: 1, 2, 7, 8, 9, 15, 19; додаткова 4, 7

2. Еволюція українського костюму, національні традиції.

- Розвиток українського народного костюма.
- Джерела вивчення історії українського костюма.
- Етнографічна ознака традиційного вбрання.

Література: 4, 5, 8, 9, 19; додаткова 4, 7

3. Регіональні відмінності українського національного костюму Закарпаття, Прикарпаття, Галичини, Волині, та Полісся.

- Західне Закарпаття.
- Східне Закарпаття.
- Львівська область
- Прикарпаття.
- Галичина.
- Волинь.
- Полісся.

Література: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 19; додаткова 3, 5, 6

4. Регіональні відмінності українського національного костюму Поділля, Буковини, Подніпров'я, Південної України та Слобожанщини.

- Поділля.
- Буковини.
- Подніпров'я.
- Південна Україна.
- Слобожанщина.

Література: 8, 10, 14, 17, 19; додаткова 2

5. Історія традиційного вбрання українців. Символічне значення кольорів, узорів.

- Символ Води.
- Символ Сонця.
- Символ Берегиня.
- «Дерево життя».
- Калина.
- Символ створення сім'ї.
- Символи квітів.
- Геометричні та рослинні орнаменти.
- Птахи в народній культурі.
- Значення кольорів у вишивці.

Література: 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 18

6. Використання традиційного костюма у звичаях та обрядах різних регіонів України.

- Традиційні елементи одягу українців.
- Верхній одяг.
- Освоєння народних традицій в моделях сучасного жіночого одягу.
- Освоєння народних традицій в моделях сучасного чоловічого одягу.
- Знакова функція народного одягу в розрізі різних регіонів України.

Література: 4, 8, 12, 13, 16, 18

Рекомендована література:

Основна

1. Акіменко О. Український костюм у часі й просторі / О. Акіменко // Укр. сл. - 2006.-8-14 лют.- С. 8.
2. Андрушко Л. В. Український національний костюм та інформація: філософський і культурологічний вимір: моногр. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2016. 212 с
3. Варивончик А. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.): навч. посіб для студ. ВНЗ/А. Варивончик. – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2013. – 108 с
4. Васіна З. Еволюція українського вбрання. Сторінки з історії. : наукове популярне видання., серія мистецтво і культура.: ТОВ видавництво «Віват»., Х.: 2021, с.553.
5. Гатальська Н. Особливості декорування тканих рушників Старовижівщини / Н. Гатальська // Минуле і сучасне Волині та Полісся: Старовижівщина з глибини століть : наук. зб. : матеріали ХХVІІІ Волин. обл. іст.-краєзн. наук. конф., присвяч. 17 річниці Незалежності України та 500 річчю першої писемної згадки про Стару Вижівку та Нову Вижву, 20- 21 черв. 2008 р. / Упр. культури і туризму Волин. облдержадмін. [та ін.]. - Луцьк, 2008. - Вип. 28. - С. 177-179.
6. Гатальська Н. Г. Поетика волинського вбрання: науково-художня реконструкція / Н. Г. Гатальська, Г. М. Івашків ; Упр. культури Волин. обл. держ. адмін., Волин. краєзн. музей. - Луцьк : Ініціал, 2005. - 20 карт.
7. Головенко Т.М. Історія костюму: культурна спадщина народів світу: навчальний посібник / Т.М. Головенко, О.П. Козарь, Ю.С. Бондарчук, О.В. Шовкомуд. – Луцьк: ЛНТУ; Мукачєво: МДУ, 2023. – 252 с.
8. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців/ О.Ю. Косміна — К. : Балтія- Друк, 2008. — Т. 1 : Лісостеп; Степ. — 2008. — 160 с. : іл.
9. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців/ О.Ю. Косміна — К. : Балтія- Друк, 2011. — Т. 2 : Полісся; Карпати. — 2011. — 160 с. : іл.
10. Косміна О.Ю. Традиційна культура. Одяг [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна—Українці. Кн. 1 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2018. - 608 с.. URL: http://www.history.org.ua/?termin=tradytsijna_kultura_odjag (останній перегляд: 16.02.2025)
11. Кульчицька О. Народний одяг західних областей України. Вид. : Апріорі : 2018, с.316

12. Маєрчик М. Монографію «Ритуал і тіло: структурно-семантичний аналіз українських обрядів родинного циклу» Розділ 3 Одяг як знак (у звичаях і обрядах) Київ: Критика, 2011., С. 137-210
13. Пономар Л. Знакові функції одягу в обрядовій культурі українців середини ХХ – початку ХХІ століття: появи локальних традицій (за матеріалами експедицій) / Л. Пономар // Народна творчість та етнологія. – 2015. – №1. – С. 32–38.
14. Пономар Л. Г. Народний одяг Правобережного Полісся середини ХІХ – середини ХХ століть : історико-етнографічний атлас : словник / Л. Г. Пономар. – Київ : Бизнесполиграф, 2015. – 268 с.
15. Стамеров К. К. Нариси з історії костюмів / К. К. Стамеров. - К. : Мистецтво, 2007.-432 с.
16. Стельмашук Г. Українське народне вбрання. Вид. : Література та мистецтво, 2019, 256 с.
17. Типи народних сорочок Гетьманських земель Лівобережжя / Г. Шафранська // Нар. творчість та етнографія. - 2006. - № 1. - С. 98-104.
18. Чумарна М. Тайнопис вишиванки. Вид. : Апріорі : 2018, с.96
19. Шевнюк О. Л. Історія костюма / О.Л. Шевнюк. – К. : Знання-прес, 2008. – 375с., 32с. кольор. іл.

Допоміжна

1. Гайова Є. Плахта / Є. Гайова // Нар. мистецтво. - 2003. - № 3/4. - С. 44-47.
2. Гайова Є. Полтавська сорочка : [у збірці ДМНАП України] / Є. Гайова // Нар. мистецтво. - 2003. - № 1/2. - С. 40-43.
3. Гайова Є. Сорочки долинян Закарпаття / Є. Гайова // Нар. мистецтво. - 2005. № 1/2. - С. 46-48 ; 2006. - № 1/2. - С. 58-60.
4. Давидюк В. Ф. До питання чоловічих та жіночих узорів в українському народному вбранні // Концепції і рецепції / В.Ф. Давидюк. - Луцьк, 2007. - С. 229- 238. - Бібліогр.: 5 назв.
5. Дутка-Жаворонкова В. Художня тканина та одяг Карпат / В. Дутка- Жаворонкова // Вісник Львівської національної академії мистецтв : Ерделівські читання : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 60- річчю створення першого худ. навч. закл. на Закарпатті / М-во освіти і науки України. - Ужгород, 2006. - Спецвип. 2. - С. 209-216.
6. Кирпан А. Релікти українського костюму / А. Кирпан // Карпати. Туризм. Відпочинок. - 2006. - № 2. - С. 74-77.
7. Ключко Л. Тканини в Київській русі (за матеріалами збірки Національного музею історії України) / Л. Ключко, Л. Строкова // Пам'ятки України: історія та культура. - 2006. - № 3. - С. 12-17.

Інформаційні ресурси

1. Ніколаєва Т. Елементи українського народного одягу [Електронний ресурс] / Т. Ніколаєва // Мистецька сторінка : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://storinka-m.kiev.ua/article.php?id=103> (дата звернення: 16.04.2020). – Назва з екрана.
2. Стоян А. І душа, і характер, і зовнішність... [Електронний ресурс] / А. Стоян // UaModna : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – [Б. м.], 2015. – Режим доступу: <https://uamodna.com/articles/i-dusha-i-harakter-i-zovnishnistj/> (дата звернення: 16.04.2020). – Назва з екрана.
3. Традиційний одяг українок [Електронний ресурс] // Етнохата : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/traditsionnaja-odezhda-ukrainok/> (дата звернення: 16.04.2020). – Назва з екрана.
4. Традиційні риси українського національного одягу [Електронний ресурс] // Етнохата : [сайт]. – Текст. і граф. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/traditsionnye-cherty-ukrainskojnatsionalnoj-odezhdy/> (дата звернення: 16.04.2020). – Назва з екрана.
5. Український одяг [Електронний ресурс] // Український сувенір : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: http://odyag.ukrsov.kiev.ua/6/-/asset_publisher/Y8ny/content/id/20829 (дата звернення: 16.04.2020). – Назва з екрана.
6. <https://www.google.com.ua/search?q=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F+%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE+%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8E%D0%BC%D0%B0&client=firefox-a&hs=Ziv&rls=org.mozilla.ru:official&channel=np&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=3uQ8U4zTKuzw4gSTrYHQBw&ved=0CC0QsAQ&biw=1280&bih=894>
<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0>

[%B9 %D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8B%D0%B9 %D0%BA%D0%BE%D1%81% D1%82%D1%8E%D0%BC](#)

7. <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5 %D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B5 %D0%B2%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F>
8. http://pidruchniki.ws/istoriya/formuvannya_traditsiyogo_odyagu_krayintsiv <http://ya-ukrainets.com.ua/pro-vyshyvanku/>
9. <http://aura.at.ua/load/1-1-0-5> <http://bookster.com.ua/seminars/question/1507>
10. <http://www.twirpx.com/file/23727/>
11. http://etnovyshyvanka.kiev.ua/uk/Ukrajinskij_natsionalnij_odya.bXxHs/
<https://uaua.top/10544/>
12. <https://vogue.ua/article/culture/lifestyle/portret-naciji-ukrajinskiy-tradiciyniy-odyag48572.html> <https://ridna-ukraina.com.ua/traditions/natsionalnyi-kostium.html>

Політика навчальної освітнього компоненту «Історія українського костюму»

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- історичний розвиток та функції народного одягу;
- походження основних елементів українського одягу;
- середовище формування українського національного костюма;
- символіку окремих елементів народного костюма;
- характерні особливості костюмів різних соціальних верств: козацтва, міщан, селян, духовенства;
- класифікацію традиційного костюма українців;
- характерні риси та регіональні ознаки;
- основні складові комплексів костюмів;
- комплекс повсякденного чоловічого та жіночого костюма;
- комплекс святкового чоловічого та жіночого костюма;
- комплекс весільного чоловічого та жіночого костюма за регіонами;
- види вишивок чоловічих та жіночих сорочок, їх розміщення;
- різновиди жіночого стегнового одягу;
- різновиди чоловічого поясного одягу;
- типи та види взуття, спосіб виготовлення;
- верхній одяг із тканин та хутра,
- різновиди чоловічих та жіночих поясів, їх функції;
- жіночі і дівочі зачіски та головні убори;
- чоловічі зачіски, головні убори та матеріали їх виготовлення;
- прикраси як художньо - виразне доповнення до українського народного костюма.

вміти:

- визначити регіональні комплекси чоловічого та жіночого костюма;
- правильно, з урахуванням регіональних особливостей, підібрати весь комплекс костюма чи його елементи при підготовці до заходу;
- в єдиному стилі з костюмом, оформити сцену чи залу для проведення заходу;
- за призначенням, з урахуванням регіональних особливостей, застосовувати доповнення до костюмів;
- виготовити найпростіші елементи костюмів чи головний убір: чільце, набрівник, «бавниці», шийні прикраси, пояс, шкіряні постолі;
- правильно одягнути костюм.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації. Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

- Участь в концертних програмах Академії.
- Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
- Забезпечення проходження курсів неформальної освіти

Політика щодо контролю навчальних досягнень.

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компонента входять:

- аудиторна, практична робота здобувача вищої освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку(за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій;
- тестування;
- самостійна робота здобувача вищої освіти;
- модульний (семестровий) контроль знань здобувачів вищої освіти.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компонента є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Семінарський контроль знань.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

формулюють дидактичні цілі заняття: навчальну, виховну і розвивальну):

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);
- розвивальну (розвиток логічного мислення здобувачів освіти, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);
- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення освітнього компонента та до фаху, тощо);
- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння здобувачами освіти
- навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання) та ін.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (семестровий) контроль.

Політика оцінювання.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компонента з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих здобувачі освіти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою освітнього компоненту.

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі диференційованого заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу освітнього компоненту в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Здобувач освіти допускається до модульного контролю знань у вигляді диференційованого заліку, якщо за поточний контроль мінімальна кількість балів становить 17 балів, максимальна кількість балів – 80 балів. Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання видів робіт

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усне опитування тем програми	6	30
Фронтальне опитування	1	5
Есе	2	10
Доповідь	2	10
Самостійна робота	4	20
Семінарське заняття	1	5
Диференційований залік - тестування	1	20
	17	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінкав балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)

82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відрховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування. Обрані освітні компоненти з атласу вибіркового дисциплін вносяться до робочих навчальних планів і визначають навчальне навантаження на навчальний рік та/або термін вивчення освітнього компоненту, що визначений навчальним планом. Після формування індивідуального навчального плану здобувача інформація про вибіркові освітні компоненти вноситься до його індивідуального плану. З цього моменту вибіркові ОК набувають статусу обов'язкових для вивчення. Не допускається зміна обраних ОК після початку навчання здобувача освіти. Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google Classroom, освітньої платформи Google Workspace for education.